

แผนพัฒนาและยุทธศาสตร์ชุมชนอำเภอเมืองตาก
เพื่อพัฒนาสภาวะเศรษฐกิจความเป็นอยู่และสังคมของชุมชนอย่างยั่งยืน

Development Plan and Strategies for the Amphoe Muang Tak Community
to Develop Economic and Social Life for Sustainability

พีรพงศ์ กนกเลิศวงศ์
Perapong Kanoklertwonges
นักวิชาการอิสระ
Independent Academician
Received: October 18, 2017
Revised: November 9, 2017
Accepted: November 13, 2017

บทคัดย่อ

การวิจัยในเชิงคุณภาพครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาบริบทชุมชนอำเภอเมืองตาก เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดสภาวะแวดล้อมเพื่อจะสามารถกำหนดประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ของชุมชนได้อย่างยั่งยืน (2) เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์ชุมชน อำเภอเมืองตาก เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนให้ยั่งยืน โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็นการศึกษาชุมชน ศึกษาในกลุ่มผู้นำชุมชน ทั้งผู้นำที่เป็นทางการและผู้นำที่ไม่เป็นทางการของชุมชนอำเภอเมืองตาก ซึ่งอำเภอเมืองตากประกอบไปด้วย สิบตำบล รวมประชากรผู้ใหญ่ขึ้นไปถึง 20 คน จากการวิจัยพบว่า บริบทชุมชนอำเภอเมืองตาก มีรายละเอียดสภาวะแวดล้อมเพื่อจะสามารถกำหนดยุทธศาสตร์ของชุมชนได้อย่างยั่งยืนได้ดังนี้ อำเภอเมืองตาก เป็นเมืองที่มีจุดแข็งตามธรรมชาติที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่เป็นจุดท่องเที่ยวที่สำคัญๆ หลายแห่งทั้งที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เป็นเมืองที่ประชากรส่วนใหญ่ใช้อาชีพการเกษตรรรรมชาติผสมผสานตามหลักเกษตรกรรมที่ให้ผลผลิตตามธรรมชาติตตลอดทั้งปี ทั้งยังเป็นเมืองทางผ่านขึ้นสู่ภาคเหนือที่น่าสนใจ และจากการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปเป็นแผนยุทธศาสตร์ชุมชน ที่สำคัญๆ ทั้งหมด สี่ประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการเกษตรและการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เพื่อให้เกิดรายได้เศรษฐกิจ เพื่อความยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาการศึกษาเสริมสร้างความรู้ของคนในชุมชนและเยาวชน ให้มีความรู้ในการพัฒนาอาชีพสอดคล้องกับความต้องการในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 3 วางแผนการเพิ่มความสามารถให้กับชุมชนเพื่อให้มีความพร้อมรับมือกับภัยธรรมชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 4 สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนในการบริหารจัดการองค์กรในภาคท้องถิ่น

คำสำคัญ: ประเด็นทางยุทธศาสตร์, การมีส่วนร่วม, ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ

Abstract

This qualitative research aims (1) to study the Amphoe Meuang Tak community context in understanding the environment and to identify the strategic community themes in order to achieve sustainability (2) to develop a community strategic plan for Amphoe Meuang Tak in order to develop sustainable community economics. The population sample is the education community.

The study of the group of community leaders are both official leaders and unofficial leaders of Tak community. The district of Tak is comprised of ten sub districts. As the total population is 20 persons, this research can be summarized as the Amphoe Mueng Tak community strategy for sustainable economic development. Altogether, there were four major strategic issues of importance which are as follows. (1) Promotion of agriculture and natural tourism to build the economic borders and to sustain other strategic issues. (2) Development of education to enhance knowledge for people in the community and youth in order for them to have knowledge in the development of professionalism consistent with the local wisdom of the people. (3) Enforcement of measures to empower communities to be prepared for natural disasters. (4) Support the participation of people in the community to manage the organization in the local area so that the policy guidelines are useful to improve community development and benefit the community.

Keywords: strategic issues, participation, economic progress

บทนำ

จากการที่ประเทศไทยเรามีแผนยุทธศาสตร์ชาติที่มีเป้าหมายอย่างชัดเจนว่า ต้องการที่จะยกระดับรายได้ประชากรของประเทศไทยให้หลุดพ้นจากประเทศไทยที่มีรายได้ต่ำถึงปานกลาง ให้เป็นประเทศที่มีรายได้สูง ซึ่งครอบคลุมแนวทางที่สำคัญของของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปีนั้น มีแนวทางที่ได้กล่าวเอาไว้อย่างน่าสนใจอยู่หลายประดิษฐ์ เลยก็ได้เช่น อย่างเช่นที่ได้กล่าวไว้ ในด้านที่ 2 ที่ระบุไว้ว่า ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งมีแนวทางดังต่อไปนี้ (1) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้า การลงทุน พัฒนาสู่ชาติการค้า (2) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ เสริมสร้างฐานการผลิตเข้มแข็ง ยั่งยืน และส่งเสริมเกษตรกรรมย่อยสู่เกษตรยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (3) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะ ผู้ประกอบการ ยกระดับผลิตภัณฑ์แรงงานและพัฒนา SMEs สู่สากล (4) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ (5) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่ง ความมั่นคงและพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการวิจัย และพัฒนา (6) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วน การพัฒนาภูมิภาคและเศรษฐกิจ ฯลฯ (แผน

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี) และจากแผนยุทธศาสตร์ชาติที่ได้กล่าวมาข้างต้น อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ถือได้ว่า เป็นอำเภอที่มีอาณาเขตติดต่อกับหลายจังหวัด และเป็นจังหวัดที่ติดกับเขตชายแดนติดกับประเทศไทยพม่า ซึ่งถือได้ว่าเป็นเขตชายแดนทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ดังนั้นการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดจึงมีความสำคัญเพื่อให้สอดคล้องแผนยุทธศาสตร์ชาติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สิ่งหนึ่งที่เป็นพื้นฐานของการเริ่มต้นการพัฒนา การพัฒนาที่สามารถนำสู่คุณภาพชีวิตที่ดีของคน ในชุมชนนั้น คือต้องมีการวางแผน เพื่อเป็นแนวทาง จากการเรียนรู้สภาพแวดล้อม ให้ครอบคลุมในบริบทของทุกด้านเพื่อให้เข้าในทุกมุมมอง พื้นที่ เพื่อที่จะได้เห็นภาพได้ว่าจะต้องมีการปรับเปลี่ยน หรือเปลี่ยนแปลงในเรื่องอะไรได้บ้างที่จะนำไปสู่สิ่งที่ดีขึ้น จากในปัจจุบัน และรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ให้สอดคล้องกับสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นตามแผนของชาติ ซึ่งแผนยุทธศาสตร์ชุมชนนี้ถือได้ว่า เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการชุมชนนั้นๆ ให้มีประสิทธิภาพเพราะเป็นแผนที่เกิดจากชุมชนเอง เพื่อต้องการที่จะแก้ไข ปัญหาต่างๆ ต้องการที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่างของชุมชนเอง ให้ดีขึ้นและพัฒนามากขึ้นอย่างยั่งยืน บนพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดเขตชายแดน ของจังหวัดตาก ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ จึงมุ่งที่จะเรียนรู้ปรับทัศนคติให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ ฯลฯ (แผน

โดยทั่วไปของอำเภอเมืองตาก เพื่อที่จะจัดทำแผนพัฒนาชุมชน อำเภอ เมืองตาก จังหวัดตาก เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน เพื่อเป็นการสอดรับกับแผนยุทธศาสตร์ชาติที่ยั่งยืนและพอเพียงต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทชุมชนอำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดสภาพแวดล้อมเพื่อจะสามารถกำหนดประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ของชุมชนได้อย่างยั่งยืน

2. เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์ชุมชน อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนได้อย่างยั่งยืน

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับประสิทธิผล การจัดการ 3M วิรัช วิรชันภิวารรณ (2550) ได้อธิบายการบริหารจัดการ 3M ได้แก่ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (man) การบริหารงบประมาณ (money) การบริหารจัดการงานทั่วไป (management)

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาในการดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียง ให้ได้รับความพอเพียง โดยไม่เดือดร้อนตนเอง (เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม, 2550, น. 72) องค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้ (1) ความพอเพียง หมายถึง ความพอต่ำน้อยใช้น้อย ไม่เบ็ดเบี้ยนตนเองและผู้อื่น (2) ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจ เป็นไปอย่างมีเหตุและผลโดยพิจารณาปัจจัยหลายๆ อย่างรอบครอบ (3) การมีภูมิคุ้มกัน หมายถึง การมีภาระงานพร้อมรับผลกระทบและสถานการณ์ที่ไม่คาดติดว่าจะเกิดอะไรในอนาคต และพร้อมป้องกันสถานการณ์นั้นโดยไม่ประมาณ

แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ ตัวแบบทางทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ ตัวแบบทางด้านการพัฒนาองค์การ เน้นศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติในเบื้องของการสร้างความผูกพันและการ

ยอมรับ ภายใต้ความคิดที่ว่า การมีส่วนร่วมจะทำให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ การนำนโยบายมาปฏิบัติให้บังเกิดความสำเร็จซึ่งน่าจะเป็นเรื่องของการจูงใจ การใช้ภาวะผู้นำที่เหมาะสม การสร้างความผูกพันของสมาชิกในองค์การ การมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการยอมรับ (วรเดช จันทร์ศร, 2556, น.136) ตัวแบบเชิงบูรณาการ เป็นตัวแบบที่ร่วบรวมแนวคิด 5 ตัวแบบมาไว้โดยมุ่งแสวงหาผลกระทบทองตัวแปรต่างๆ แบ่งออกเป็น 3 มิติตัวยกันได้แก่ มิติที่หนึ่ง เป็นการวัดความสำเร็จ และความล้มเหลวของนโยบาย มิติที่สอง เป็นการวัดถึงผลกระทบของนโยบาย มิติที่สาม เป็นการวัดผลของนโยบายว่าส่งประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวมหรือไม่ (วรเดช จันทร์ศร, 2556, น. 143-144) ตัวแบบทางด้านการจัดการ ตัวแบบนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีองค์การเน้นความสนใจไปที่สมรรถนะขององค์การ เพราะเชื่อว่าความสำเร็จขององค์การการนำนโยบายไปใช้ขึ้นอยู่องค์การที่มีความรับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติให้สอดคล้องกับความคาดหวังเพียงใด (วรเดช จันทร์ศร, 2556, น.133-134)

การวิเคราะห์ตรวจสอบสภาพแวดล้อม SWOT Analysis เพื่อให้การวิจัยในเรื่องนี้บรรลุ ผู้วิจัยทำการศึกษาทฤษฎีเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้ หลักแนวคิดเรื่องยุทธศาสตร์และนโยบาย ศึกษาทฤษฎีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม SWOT Analysis, ทฤษฎีการกำหนดประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ตามหลักของ TOWS Matrix รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเรื่องการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ การบริหารเชิงยุทธศาสตร์ เกี่ยวข้องกับสามองค์ประกอบของ การจัดการ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การตัดสินใจ และการปฏิบัติ ซึ่งการจัดการเชิงยุทธศาสตร์นั้นเป็นการบริหารที่มีการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอนซึ่งเป็นการบริหารในเชิงลำดับขั้น ของเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (วิสัยทัศน์ ภารกิจ และประเด็นเชิงยุทธ์) ซึ่งการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมนั้นต้องทำการวิเคราะห์ทั้งสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอก เพื่อที่จะได้นำมาซึ่งการตัดสินใจ ในประเด็นเชิงกลยุทธ์ (Gregory & Lumpkin, 2003) ยุทธศาสตร์คือสิ่งที่ต้องทำและปฏิบัติงาน ที่ผู้บริหารใช้เพื่อให้บรรลุในเป้าหมายหนึ่งอย่างหรือมากกว่าขององค์กร (Charles & Graeth, 2004)

2. การตรวจสอบสภาพแวดล้อม SWOT Analysis

ก่อนที่จะทำการกำหนดยุทธศาสตร์องค์กรต่างๆนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการตรวจสอบสภาพแวดล้อมก่อน ซึ่งการตรวจสอบนั้น จะต้องทำการตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อหาโอกาสและเพื่อร่วงภัยอันตรายหรืออุปสรรคในการดำเนินงาน และจะต้องทำการเพื่อตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายในองค์กรเพื่อทำการกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์การ SWOT มาจากคำว่า จุดแข็ง (strength) จุดอ่อน (weakness) โอกาส (opportunities) อุปสรรค (threats) การวิเคราะห์ตามหลักการ WOTS เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดทั้งสี่แนวทางจากสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์การ ที่เป็นข้อมูลดิบที่เป็นทั้งจุดแข็งจุดอ่อนโอกาสและอุปสรรคขององค์การเพื่อที่จะได้นำข้อมูลนี้มาเป็นแนวทางเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ขององค์กรต่อไป (Thompson Strickland, 1999) การวิเคราะห์ SWOT หมายถึงการทำการวิเคราะห์อย่างเป็นทางการถึงจุดแข็งและจุดอ่อนภายในและโอกาสภายนอก คุณภาพจากภายนอกขององค์การ (Neil Ritson, 2017) เป้าหมายในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมก็เพื่อให้องค์การสามารถวางแผนที่ดีของตัวเองเพื่อเกิดความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันกับโอกาสของสภาพแวดล้อมภายนอกที่เกิดขึ้น หรือเพื่อหลีกเลี่ยงหรืออุปสรรคที่เกิดจากสภาพแวดล้อมดังนั้นองค์กรมีความจำเป็นที่จะต้องเน้นไปที่จุดแข็งและลดจุดอ่อนของตัวเองลง (Peter, Mark & John, 1998)

3. เมตริกซ์ TOWS Matrix คือเครื่องมือทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ที่ผู้บริหารทุกระดับจะต้องนำมาประยุกต์ใช้ เมื่อจะทำการกำหนดยุทธศาสตร์ TOWS Matrix มาจากคำว่า Threats–Opportunities-Weaknesses-Streagths ซึ่งผู้บริหารและผู้นำจะต้องนำมาเพื่อพัฒนาออกมากเป็นการกำหนดประเด็นทางยุทธศาสตร์ได้สี่ประเภทด้วยกัน คือ ยุทธศาสตร์ จุดแข็งและโอกาส (SO strategies), ยุทธศาสตร์จุดอ่อนโอกาส (WO 4strategies), ยุทธศาสตร์จุดแข็งและอุปสรรค (ST strategies) และสุดท้ายยุทธศาสตร์จุดอ่อนอุปสรรค (WT strategies) (David, 2001) และTOWS Matrix โดยทั่วไปแล้ว มักก็คือเครื่องมือที่นำมาใช้ในการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ที่ช่วยให้องค์การสามารถที่จะระบุทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์เพื่อให้องค์การสามารถนำไปปฏิบัติต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของคนในชุมชน (participatory action research)

ประชากรและกลุ่mtัวอย่าง

ศึกษาในกลุ่มผู้นำชุมชน ทั้งผู้นำที่เป็นทางการและผู้นำที่ไม่เป็นทางการของชุมชนอำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก อำเภอเมืองตากประกอบไปด้วย สิบตำบล ประกอบไปด้วย ป่ามะม่วง หนองบัวใต้ หนองบัวเหนือ ตลุกกลางทุ่ง ไม้จาม น้ำรีม วังหิน แม่ท้อ วังประจำ และโง่แดง ผู้นำและผู้บริหารส่วนท้องถิ่น รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 20 คน ระยะเวลา 4 เดือน ระหว่างเดือนสิงหาคม 2560- พฤษภาคม 2560

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ การสัมภาษณ์ และจัดสนทนากลุ่มย่อยเดือนละ 2 ครั้ง รวมทั้งหมด 8 ครั้ง เป็นเวลา 4 เดือน ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มย่อย ประกอบไปด้วย เจ้าหน้าที่ อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำกลุ่มตระหง่านบ้าน และการสังเกต

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้ เทคนิคการรวบรวมข้อมูลด้วย SWOT analysis และ TOWS Matrix เพื่อทำการกำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินการ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

วิเคราะห์และตีความโดยใช้วิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์และการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ในการวางแผนการปฏิบัติของชุมชนอำเภอเมืองตาก จังหวัดตากต่อไป

ผลการวิจัย

จังหวัดตากมีอาณาเขตติดต่อกัน 9 จังหวัด ได้แก่

จังหวัด แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง สุโขทัย กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี กาญจนบุรี และ 1 ประเทศ คือ สารานรร្យแห่งสหภาพเมียนมาร์ (หรือพม่าเดิม) โดยมีพระมหาเด่นติดต่อ ยาวประมาณ 542 กม. การปกครอง จังหวัดตากมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 531,018 คน เป็นชาย 269,370 คน หญิง 261,648 คนแบ่งเขตการปกครองเป็น 9 อำเภอ ซึ่งการปกครองท้องถิ่นจำแนกได้ คือ 1 เทศบาลนคร 1 เทศบาลเมือง 16 เทศบาลตำบล 50 อบต. ตำบล 63 ตำบล 559 หมู่บ้าน การนับถือศาสนาประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมานับถือศาสนาคริสต์, อิสลาม

ข้อมูลสถานการณ์ภาพรวมในพื้นที่ ผลการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (GDP) ที่มีต่อรายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากรผลิตภัณฑ์จังหวัดตาก ปี 2553 พบร่วมประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 82,997 บาทต่อคน ต่อปี เป็นอันดับที่ 4 ของภาคเหนือ และเป็นอันดับที่ 35 ของประเทศไทย มูลค่าเพิ่ม ณ ราคายearly ปี ส่วนใหญ่มา จากนอกภาคเกษตร จำนวน 29,578 ล้านบาท ส่วนมูลค่าเพิ่ม ณ ราคายearly ปี จากภาคเกษตรกรรม จำนวน 14,520 ล้านบาทรวมมูลค่าเพิ่ม ณ ราคายearly 2553 เท่ากับ 44,098 ล้านบาท คาดการณ์ว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวเพิ่มขึ้น 89,743 บาทต่อคนต่อปี รวมมูลค่าเพิ่ม ณ ราคายearly 2554 ประมาณ 48,064 ล้านบาท จากการสังเกตการณ์ และการสืบหาข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายพบว่า การประกอบอาชีพที่เป็นอาชีพหลักของประชากรจังหวัด คือ ทำนา เพาะปลูกพืชผักผลไม้ เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง ถั่วเขียวผักมัน มันสำปะหลัง อ้อยเอทานอล กะหลาปี ผัดกادขาวบลี ข้าวโพดหวาน กระเทียมหัว ลำไย กล้วยไข่ กล้วยน้ำว้า ยังมีการเพาะปลูกสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืดและเลี้ยงวัวพันธุ์เนื้อ ซึ่งเป็นอาชีพที่ได้รับการส่งเสริมนอกจาก อาชีพรับจ้าง และการค้าที่เป็นอาชีพที่ทำรายได้สูงจังหวัดตากอีกทางหนึ่งด้วย ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวและขนบรรณเนียมประเมินของชุมชนชาวอำเภอเมืองตากพบว่ามีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญดังต่อไปนี้
(1) ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ตั้งอยู่ที่ถนนจรดวิถีทอง ใกล้กับสำนักงานท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ศาลมีแต่เดิมอยู่ที่วัดดอยข่อยเขาแก้ว ฝั่งตรงข้ามกับตัวเมือง ในปี พ.ศ. 2490 ชาวเมืองตากช่วยกัน สร้างศาลมีใหม่พร้อมกับให้กรมศิลปากรหล่อพระบรมรูปสมเด็จพระเจ้าตากสิน

มหาราช ขนาดใหญ่กว่าพระองค์ จริงเล็กน้อย พระอธิษฐานที่กำลังประทับอยู่บนราชอาสน์ มีพระแสงดาวบางพัดอยู่ที่พระเพลา ทุกปีในระหว่างวัน สิ้นปี และวันขึ้นปีใหม่ จะมีงานฉลองเป็นประเพณีซึ่งว่า “งานตากสินมหาราชสุรศรัณ และงานกาชาดจังหวัดตาก” ในงานมีละครประกอบ แสงเสียง เทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ศาลนี้เป็นที่เครื่องสักการะของ ประชาชนทั่วไป (2) ประเพณีลอยกระทงสายไฟประทีปพันดวง จัดขึ้นทุกปีในช่วงเดือนพฤษจิกายน ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 เป็นประเพณีเก่าแก่ที่ชาวจังหวัดตากสืบทอดกันมาช้านาน เกิดจากภูมิปัญญาของชาวบ้านที่สืบทอดแต่โบราณเกี่ยวกับการลอยกระทงในวันพื้นเดือน สิบสอง เพื่อขอขมาพระแม่คงคา คือ แม่น้ำปิง โดยมีจุดเด่นที่ต่างจากการลอยกระทงทั่วๆ ไป คือ ตัวกระทงทำจาก กระ吝ะพรว้า ภายในบรรจุด้วยขี้ตี หรือ เชือเพลิงที่เตรียมไว้แล้วจุดไฟปล่อยลงใน แม่น้ำปิง กระยะห่าง เท่าๆ กัน สมำเสมอไม่ขาดสาย ส่องแสงระยิบระยับ เต็มท้องน้ำโดยไปตามสายน้ำของ ลำน้ำปิงดูสวยงาม (3) น้ำตกกลางสาง อุทยานแห่งชาติกลางสาง อยู่ที่บ้านกลางสาง ตำบลแม่ท้อ ห่างจากตัวจังหวัดตากไปตามทางหลวงหมายเลข 105 ประมาณ 20 กม. สภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาสลับซับช้อนติดต่อกันเกือบตลอดทั้งพื้นที่ เป็นแหล่งกำเนิดของลำธารหลายสาย เช่น ห้วยกลางสาง ห้วยท่าเลี้ยง คลองห้วยทรรษ ห้วยอุ้มย้อม ตามต้นน้ำเล่ากันว่า เมื่อครั้งสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พลัดหลงกับกองทัพ ได้มีแสงสว่างพุ่งขึ้นบนห้องฟ้า บริเวณที่พระเจ้าตาก ประทับและเป็นเวลาพื้นที่ จึงเรียกว่า “กลางสาง” สำหรับสถานที่นำเสนอในอุทยาน คือ น้ำตกพากาด น้ำตกกลางสาง น้ำตกม้า น้ำตกกลางสาง น้ำตกผาดึง น้ำตกผาเตะ น้ำตกท่าเลี้ยง และจุดชมวิว ที่สามารถมองเห็นตัวเมืองตากได้ (4) กระบาลใหญ่ที่สุดในโลก (อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช) อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช ตั้งอยู่ในท้องที่ 2 อำเภอ คือ อำเภอเมืองตากและอำเภอแม่สอด ห่างจากตัวอำเภอเมืองตากประมาณ 35 กิโลเมตร พื้นที่เขตป่าแม่ท้อ อำเภอเมือง และป่าแม่ล่อง อำเภอเมืองตากสินมหาราช เป็นที่อุทยานสูงชันสลับซับช้อน สภาพป่าสมบูรณ์ เป็นอุทยานฯ ที่มีป่าหลายชนิด เช่น ป่าดิบเขา ป่าสน เขา ป่าดงดิบ ป่าเต็รัง และป่าเบญจพรรณ อุทยานฯ มีอากาศเย็นสบายตลอดทั้งปี สถานที่น่าสนใจ ได้แก่ เส้นทาง ศึกษาธรรมชาติ ต้นกระบอกใหญ่ สะพานหินธรรมชาติ น้ำตกปางอันน้อย ถ้ำ

ธารลดผาขาว-ผาแดง น้ำตกแม่ย่าป้า และน้ำตกสาม หมื่นหุ่ง (5) และยังมีประเพณีขึ้นราตุเดือน 9 งานขึ้นราตุเดือน 9 เป็นงานบุญที่จัดขึ้นเพื่อเป็นการบูชาพระบรมราชูขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กำหนดการจัดในวันขึ้น 14 ค่ำ และ 15 ค่ำ เดือน 9 ของภาคเหนือ หรือ ทรงกับเดือน 7 ของไทย ประมาณปลายเดือนพฤษภาคม หรือเดือนมิถุนายนของทุกปี ภายในงานมีการจัดขบวนแห่ เช่น ขบวนกลองยาว ขบวนปัจจัยไทยทาน ขบวนต้นเงิน ขบวนต้นผ้าป่า ขบวนตุงไชย ผ้าห่มองค์พระราตรุโดยเริ่ม จาก หน่องเล่มผ่านสะพานบุญไปยังวัดพระบรมราชู เพื่อ ทำพิธีถวายผ้าห่มองค์พระราตรุ และทำพิธีบวงสรวงเจดีย์ ยุทธหัตถี ซึ่งเป็นเจดีย์ที่ฟ่อขุนรามคำแหงฯ ได้สร้างไว้ใน คราวทำสังครวมยุทธหัตถีขึนนำสานชน เจ้าเมืองnod ที่ดัง อยู่ ทางทิศเหนือของวัดพระบรมราชู และทำบุญตักบาตร ตามประเพณี ณ วัดพระบรมราชู อำเภอเมืองตาก

ปัจจัยด้านจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของชุมชนเทศบาลอำเภอเมืองตาก ในจังหวัดตาก

จุดแข็งอำเภอเมืองตาก (1) มีฐานเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง และมีแนวโน้มความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง (2) มีศักยภาพในการพัฒนาการประกอบอุตสาหกรรมที่เน้นการใช้แรงงานสูง (labor intensive) ทั้งเพื่อการบริโภคในประเทศและเพื่อการส่งออก (3) มีศักยภาพในด้านการเกษตร ผลผลิตด้านการเกษตรตลอดทั้งปีให้ผลดี โดยเฉพาะการปลูกพืชผักผลไม้เมืองหนาว/ การเกษตรบนพื้นที่สูงและการปลูกสัตว์ (4) มีพื้นที่ชายแดนที่เป็นฐานการค้าชายแดนและการพัฒนาการประกอบการร่วมกัน (co-production area) กับประเทศไทย (5) มีแหล่งท่องเที่ยว และเส้นทางการท่องเที่ยว (แม่น้ำสอด-แม่น้ำสายเรียง) ที่สามารถพัฒนาให้เป็น พื้นที่/เส้นทางแม่เหล็กด้านการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ (6) มีพื้นฐานความหลักหลานเชิงวัฒนธรรม ที่สามารถนำมาส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

จุดอ่อนอำเภอเมืองตาก (1) มีปัญหาด้านคุณภาพชีวิตและคุณภาพด้านการศึกษา การขาดความรู้ ที่ไม่ทันยุคและไม่ทันกับโลกในยุคปัจจุบันของคนในชุมชน โดยเฉพาะรายวูรในพื้นที่ที่ห่างไกลยังขาดปัจจัยขั้นพื้นฐานด้านสาธารณูปโภค (2) การขาดแหล่งเป็นแหล่งรายได้หลักของประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดยังมีการใช้การเพิ่มผลผลิต

ด้วยการใช้ปุ๋ย/สารเคมี (3) ขาดการบริหารการจัดการแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร แหล่งน้ำอุปโภคบริโภคเพื่อให้ใน การเกษตร ไม่เพียงพอ

โอกาสอำเภอเมืองตาก (1) มีโอกาสสูงที่จะได้รับ การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาด้านการยกระดับ คุณภาพชีวิตของประชาชน อันเป็นผลมาจากการที่รัฐบาลมี แนวโน้มสูงที่จะให้ความสำคัญต่องานเรื่องการจัดสวัสดิการ สังคมเพื่อคุ้มครองผู้ยากจนและด้อยโอกาส และการพัฒนาเพื่อ ทันสมัยความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติตามนโยบาย การป้องกันและแก้ไขปัญหาสภาวะโลกร้อน (2) มีโอกาส สูงด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนและการพัฒนาภาค บริการต่อเนื่องโดยมีแนวโน้มโดยด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ของประเทศไทยซึ่งมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในด้าน นี้ของจังหวัด (3) มีโอกาสสูงที่จะเป็นฐานรองรับการย้าย ฐานการลงทุนด้านอุตสาหกรรม ประเททใช้แรงงานสูง (พื้นที่ลงทุนใหม่) ตามนโยบายการปรับโครงสร้างการผลิต ภาคอุตสาหกรรม และการพัฒนาการประกอบการร่วม กัน (co-production area) กับประเทศไทย (4) มี โอกาสได้รับผลการพัฒนาจากการเป็นพื้นที่จุดตั้งระหว่าง เส้นทางการพัฒนาตามแนว EWEC และ NSEC และการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ข้อจำกัด/ภัยคุกคามอำเภอเมืองตาก (1) มีความ ล่าช้าในการดำเนินการตามนโยบายเขตเศรษฐกิจชายแดน เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่อื่น ในประเทศไทย และระหว่าง ชายแดนเมียร์มาร์กับจีน และผลกระทบความล่าช้าอาจ จะทำให้จังหวัด เสียโอกาสทางการพัฒนาในระยะยาวได้ (2) จังหวัดตากอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำป่าไหลหลาก ดินถล่ม การเกิดอุทกภัย (3) ปัญหายาเสพติด ปัญหาการแพร่ระบาด ของยาเสพติดโดยเฉพาะยาบ้าในสถานศึกษา กลุ่มเยาวชน วัยรุ่นและประชาชน ซึ่ง กลุ่มผู้ค้าเป็นชาวเข้าชนกลุ่มน้อย อยู่ในพื้นที่ห่างไกลมากต่อการป้องกันดูแลและตรวจสอบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความ สุข และตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ใน การที่จะ พัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูงเป็น ประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคม มีความมั่นคง เสมอภาค และเป็นธรรม ประเทศไทยสามารถ

แข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ประเมิน วิมลศิริ, 2559) ผู้วิจัยจึงจัดทำแผนยุทธศาสตร์สำหรับเมือง ตากให้สอดคล้องกับปี ได้ดังต่อไปนี้โดยใช้หลักการกำหนดยุทธศาสตร์ตามหลักการของ TOWS Matrix ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ SO

ยุทธศาสตร์ประจำเดือนที่ 1 ส่งเสริมการเกษตรและการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติเพื่อความยั่งยืน และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าที่เป็นผลผลิตของชุมชนให้มีความก้าวหน้าและขยายแคนเนอร์กิจ อันเนื่องมาจากว่าชุมชนสามารถเมืองตาก ส่วนใหญ่ประชาชนประกอบอาชีพการเกษตร ที่เป็นจุดแข็งด้านพืชผลทางเกษตรมีผลผลิตที่อุดมสมบูรณ์ ส่งเสริมให้นำผลผลิตทางการเกษตรที่มีอยู่แล้วมาพัฒนาหรือมาปรับรูปเพื่อมูลค่าเพิ่มแล้วนำมาร่วมจำหน่ายในช่องทางการจัดจำหน่ายของชุมชนเองก็จะนำมาซึ่งความเจริญทางเศรษฐกิจของชุมชนอันเนื่องจากว่าสินค้าที่มีคุณภาพที่มาจากการชุมชนแล้วมีการจัดการเรื่องช่องทางการจัดจำหน่ายภายในชุมชนที่เหมาะสมก็จะเกิดกลไกทางเศรษฐกิจต่อไปได้ สอดคล้องกับ Kotler (1995) การส่งเสริมการขายที่มีประสิทธิผลนั้นก็จากการที่องค์กร มีช่องทางการจัดจำหน่ายที่เหมาะสม ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงได้ง่ายและทั่วถึง และมีความสะดวกต่อทั้งผู้บริโภคผู้ซื้อและประชาชนทั่วไปที่ต้องการที่จะอุดหนุนสินของท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนของกลไกตลาดและเศรษฐกิจที่ดี และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตามแนวเขตเมืองชายแดน อันเนื่องจากว่า อำเภอเมืองตากเป็นอำเภอที่อยู่ใกล้กับเขตชายแดนที่เป็นจุดเชื่อมต่อ จึงสมควรที่จะให้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามเขตชายแดนแล้วนำเสนอสินค้าที่เป็นสินค้าเกษตรและสินค้าภูมิปัญญาชาวบ้านให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ตามเทศบาล การท่องเที่ยวต่างๆ ที่มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวชมเทศบาลต่างๆอย่างมากตามความเชตเมืองชายแดนให้เป็นเมืองเขตเศรษฐกิจเพื่อหล่อเลี้ยงคนในชุมชนและรองรับนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับ อนงค์ เหล่าธรรมทัศน์ (2558) กล่าวว่า วิธีคิดเศรษฐกิจแบบใหม่ คนในอนาคตจะหมดเงินไปกับการซื้อขายประสบการณ์ การสร้างประสบการณ์ พื้นประสบการณ์ โดยการท่องเที่ยว ดูความหลัง พังเรื่องเก่า เขย่าเรื่องใหม่ จะไม่เป็นลักษณะของการทำลักษณะ ทำเหล็ก ทำรถยนต์ แต่จะเป็นเศรษฐกิจที่เรียกว่า experience economy

กลยุทธ์ WO

ยุทธศาสตร์ประจำเดือนที่ 2 พัฒนาการศึกษาเสริมสร้างความรู้ของคนในชุมชนและเยาวชน การให้ความรู้ในเชิงการพัฒนาอาชีพสอดคล้องกับความสนใจของคนในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน เสริมสร้างอาชีพและรายได้ ให้กับครอบครัวซึ่งมีความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ที่หนึ่งดังที่ได้กล่าวมาก่อนหน้านี้ เพราะรายได้ต่อหัวของประชากรต่ำ และคนจะมีรายได้ที่ต่ำนั้นจำเป็นจะต้องพึ่งพาเศรษฐกิจภายนอกในท้องถิ่น และ เพื่อให้คนในชุมชนมีความยั่งยืนทำมาหากินตามหน้าที่ของตัวเอง จะมีความสามารถในการหารายได้และการที่เราจะพัฒนาท้องถิ่นได้ ก็จำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับคนในชุมชนได้มีความรู้ให้ทั่วถึง สอดคล้องกับนภัทรพันธ์ เจริญนันทน์ (2549) บุคคลในชุมชนในฐานะสมาชิกของสังคมล้วนแล้วแต่มีความจำเป็นที่จะต้องมีบทบาท หน้าที่ที่ตัวเองจะต้องปฏิบัติงาน เพื่อช่วยอยู่อย่างสงบสุข โดยการเสริมสร้างอาชีพที่สอดคล้องกับความสนใจของคนในพื้นที่และสังคมนั้น เมื่อประชาชนในชุมชนมีความมั่นคงในอาชีพก็จะนำมาซึ่งความมั่นคงทางด้านรายได้ของคนในสังคมนั้น ก็จะเป็นการลดความเหลื่อมล้ำของคนในสังคมนั้น และความขัดแย้ง สร้างความมั่นคงในเศรษฐกิจในระดับล่าง การที่ชุมชนจะมีความเข้มแข็งได้นั้นคนในชุมชนนั้นจะต้องเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถคือเป็นชุมชนที่มีการศึกษา และคุณภาพของคนนั้นนั้นอยู่กับคุณภาพของการศึกษา เพื่อให้คนมีคุณภาพในการประกอบอาชีพเรียกย่อว่า มีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาระบบการศึกษาและจัดให้มีการศึกษาให้กับชุมชนนั้นๆ และสอดคล้องกับอนาคต เหล่าธรรมทัศน์ (2558) กล่าวว่าผู้สร้างบ้านแปลงเมืองคือคนที่อยู่ในนั้นหมายถึงคนที่อยู่ในสังคมนั้น เราต้องฝึกฝนให้เขารักบ้านรักเมือง ภูมิใจในท่าความรู้ และความรู้ของเขาก็จะต้องล้ำหน้ากว่าความรู้ของคนชั้นนำของชาติ จึงจะนำมาพัฒนาต่อไป ฉะนั้นเวลาที่เราทำการศึกษามาให้เข้า เราจะต้องไม่เอาหลักสูตรปลายแคลมสอน ต้องเดินทางลัดเลyi คือเอาหลักสูตรที่ดีที่สุดมาสอนเขา

กลยุทธ์ ST

ประจำเดือนยุทธศาสตร์ที่ 3 วางแผนการเพิ่มความสามารถให้กับชุมชนเพื่อให้มีความพร้อมรับมือกับภัยธรรมชาติ เนื่องจากว่าภัยธรรมชาตินั้นเป็นสิ่งที่ไม่สามารถ

คาดเดาได้แต่เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะกระทบความเสียหายในวงกว้างทั้งชีวิตและทรัพย์สินของชุมชนอย่างมหาศาล สอดคล้องกับ Puttanawit (2555) กล่าวว่า ภัยธรรมชาติ หมายถึง ภัยอันตรายต่างๆ ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และ มีผลกระทบต่อชีวิต ความเป็นอยู่ ของมนุษย์ นับตั้งแต่ โบราณกาลมาแล้วที่มนุษย์ ผจญภัยความยิ่งใหญ่ของภัยธรรมชาติ มนุษย์พยายามเรียนรู้และเอาชนะภัยธรรมชาติ ทราบจนปัจจุบัน มนุษย์ยังไม่สามารถเอาชนะได้เลย หนทางเดียวที่ดีที่สุด พึงกระทำตอนนี้คือพยายามเรียนรู้ธรรมชาติ ของภัยต่างๆ เหล่านี้แล้ว หากทางป้องกันและลดความเสียหายที่จะเกิดจากภัยธรรมชาติต่างๆ เหล่านี้ให้มากที่สุด

กลยุทธ์ WT

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 สนับสนุนการมีส่วนร่วม ของประชาชนในชุมชนในการบริหารจัดการองค์กรในภาคท้องถิ่น เพื่อให้มีการนำแนวโน้มนโยบายที่เป็นประโยชน์ เพื่อปรับปรุงพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้น และเป็นไปในแนวทางที่ เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เพื่อสาธารณะ และเพื่อความปลอดภัยทั้งชีวิต ทรัพย์สินของชุมชน และเพื่อสิ่งที่ดีขึ้น ของคนภายในชุมชน เพื่อลดปัญหาด้านต่างที่เป็นการป้อน ให้เกิดภัยในชุมชน ของคนในสังคมและประเทศไทย เช่น ปัญหายาเสพติด การลักลอบขนของผิดกฎหมายและทำลาย ทรัพย์การธรรมชาติ ที่เป็นภัยต่อความมั่นคงอันเนื่องมา จากเป็นเมืองที่อยู่ติดกับตะเข็บชายแดน ดังนั้นการบริหาร ชุมชน จำเป็นจะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ส่วน โดยเฉพาะชุมชนต้องได้รับความร่วมมือกับชุมชนคนในพื้นที่ เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ อาณัฐ์ชัย

รัตตกุล (2551) กล่าวว่า เพียงสถานการณ์และ ศักยภาพขององค์กร ในการบริหารนโยบายไปสู่การปฏิบัติ อย่างมีความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ยังไม่เพียงพอ ถึงแม้ จะมีอำนาจตามกฎหมายที่รองรับไว้ แต่หากปราศจาก ความร่วมมือและการสนับสนุนทางการเมืองและหลาย ๆ ส่วน ก็อาจจะไม่สามารถทำให้นโยบายสมบูรณ์ได้ เพราะ จากราพแวงล้อมของการบริหารองค์การต่างๆ มากเต็มไปด้วยความวุ่นวายทั้งภายในและภายนอก และสอดคล้องกับ

วรเดช จันทร์คร (2556) กล่าวว่า ไม่ว่าหน่วยงาน ที่รับผิดชอบในด้านนโยบายไปปฏิบัติจะมีสมรรถนะสูง แค่เพียงใดหรือผู้รับผิดชอบในนโยบายจะมีความสามารถ

ในการควบคุมผลงานของหน่วยปฏิบัติภารกิจได้ ระบบการ วัดผลและติดตามที่สมบูรณ์เพียงใด การนำนโยบายต่างๆ จะสำเร็จไม่ได้หากสมาชิกในองค์กรไม่มีความร่วมมือกัน ปฏิบัติตามแนวโน้มนโยบาย หรืออีกนัยหนึ่ง ปัญหาในการนำ นโยบายไปปฏิบัติจะมีมากขึ้น ถ้าสมาชิกภายนอกองค์กรหรือ หน่วยปฏิบัติไม่ให้ความร่วมมือหรือต่อต้านการเปลี่ยนแปลง

สรุปผลจากจักษุเชิงคุณภาพครั้งนี้ สรุปออก มาได้เป็นยุทธศาสตร์สำคัญเมืองตาก ทั้งหมด 4 ประเด็นดัง ต่อไปนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการเกษตรและหอพัก เที่ยวเชิงธรรมชาติเพื่อความยั่งยืน และเพิ่มช่องทางการ จำหน่ายสินค้าที่เป็นผลผลิตของชุมชนให้มีความก้าวหน้า และขยายเด่นเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาการศึกษา เสริมสร้างความรู้ของคนในชุมชนและเยาวชน การให้ความ รู้ในเชิงการพัฒนาอาชีพสอดคล้องกับความต้องการใน ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 3 วางแผนการเพิ่ม ความสามารถให้กับชุมชนเพื่อให้มีความพร้อมรับมือกับ ภัยธรรมชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 4 สนับสนุนการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในชุมชนในการบริหารจัดการองค์กรในภาคท้อง ถิ่น เพื่อให้มีการนำแนวโน้มนโยบายที่เป็นประโยชน์เพื่อปรับปรุง พัฒนาชุมชนให้ดีขึ้น และเป็นไปในแนวทางที่เป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม เพื่อสาธารณะ และเพื่อความปลอดภัยทั้งชีวิต ทรัพย์สินของชุมชน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งนี้

ในมุมมองของผู้วิจัย การทำแผนยุทธศาสตร์ที่ดีนั้น ไม่จำเป็นต้องมากเกินไปจนกลایเป็นความเพ้อฝัน แต่ควร ที่จะมีการกำหนดอภิภานที่เป็นแนวทางเพื่อทำแผนยุทธ ศาสตร์ทั้งในเชิงรุกสำหรับโอกาสที่เปิดกว้างจากภายนอก และแผนในเชิงรับในอันที่จะพัฒนาแก้ไขในส่วนที่เป็นจุด อ่อนไหวหมัดไป และในการทำแผนยุทธศาสตร์นั้นไม่จำเป็น ที่จะต้องมีรายละเอียดหรือรายละเอียดที่ต้องทำในหลาย ๆ เรื่อง เพราะในการทำเรื่องยุทธศาสตร์นั้นไม่ใช่เรื่องที่จะ สามารถทำแล้วบรรลุหรือสำเร็จได้โดยง่าย เพราะถ้าเราทำ เรื่องยุทธศาสตร์หลายเรื่องจะไม่มีทางหรือสำเร็จยากมาก แต่ควรที่จะหยิบยกมาแค่ประเด็นที่สำคัญๆ บางประเด็น ท่านั้นในแต่ละมิติแล้วมีการกำหนดวันเริ่มและกำหนด วันแล้วเสร็จให้ชัดเจน และค่อยนำประเด็นยุทธ์ด้านอื่นๆ

เข้ามาทำเพิ่มเติมต่อไป

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรกำหนดขยายพื้นที่การประชุมกลุ่มย่อยหรือจำนวนผู้นำกลุ่ม ให้มากขึ้นแต่ละครั้ง ครั้งละ 40-50 คน

2. ควรหาข้อมูลเพิ่ม ทำวิจัยเชิงคุณภาพและทำวิจัยเชิงปริมาณ โดยมุ่งเน้นกลุ่มตัวอย่างหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เป็น เพื่อหาแนวทางในการสร้าง ตัวแบบ ทำวิจัย ที่มีความสำคัญตรงประเด็นของยุทธศาสตร์

References

- Charles, W. L., & Jones, G. R. (2013). *Strategic management* (10th ed.). Ohio: South-Western Cengage Learning.
- David, F. R. (2001). *Strategic management: Concepts cases* (8th ed.). New Jersey: Prentic Hall.
- Gregory, G. D., & Lumpkin, G.T. (2003). *Strategic management concept*. New York: McGraw-Hill.
- Jantarasorn, W. (2013). *Public policy principle* (6th ed.). Bangkok: Sahai Block. (in Thai)
- Khachonnun, N. (2006). *Human resource management*. Bangkok: SE-ED. (in Thai)
- Kotler, P. (1995). *Marketing management: Analysis, planning, implementation and control* (8th ed.). Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Laowthummahat, A. (2015). *City: Past and future*. Bangkok: Creative Public Wisdom Institute Foundation. (in Thai)
- Neil Ritson, (2017) *Strategic management* (2nd nd.). New York: Book Boon.
- Peter, L. W., Mark J. K., & John A. P. (1998). *Strategic management concept*. New York: Prentice Hall.
- Piphatsareethum, K. (2007). A role of business private sector to drive business according to the sufficient economy philosophy. *Sukhothai Thammathirat Journal of Economics*, 2(2), 71-96. (in Thai)
- Puttanawit. (2012). *Natural disaster*. Retrieved from <http://puttanawit.blogspot.com> (in Thai)
- Rattanakul, A. (2008). *Policy principle*. Bangkok: Kasem Bundit University. (in Thai)
- Strickland, A. J. (1999). *Strategic management* (11th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Wimonsiri, P. (2016). *20 years strategy: Future of Thailand for sustainable*. Retrieved from http://planning.pn.psu.ac.th/plan_doc/procedure/docs_procedure/300_1498813858.pdf (in Thai)
- Wiruchnipawan, W. (2007). Management according to the sufficiency economy philosophy. *Ratthaphirak Journal*, 49(3), 56-81. (in Thai)

